

20200426 – Oec.Janskerkgemeente Utrecht – Johannes 20,19-23 – ‘vergeving’

Licht.
Het was er.
Opeens.
Plotseling.
Totaal onverwacht.
Wie rekent er nu op licht als alles duister is?

De deur was op slot.
We waren bang.
Ik was bang.
Bang voor de Romeinen
Bang voor de Judeeërs – ook al zijn dat landgenoten.
Judeeërs en Galileeërs – dat ligt elkaar niet.
Zij moeten ons niet.
En wij lusten hen niet.
Terecht.
Zij heulen met de Romeinen.
Zij passen hun geloof aan.
Aan de macht.
En als dat mensenlevens kost?
Jammer dan.
Beter dat één mens sterft, dan dat zij in de spiegel kijken.

Daarom stierf Jezus.
Denk ik.

Maar dat was het niet alleen.
Het leek wel alsof hij het wilde.
Maar wat wilde hij?
Wie wil er nou dood?

En toch ging hij door.
Onnavolgbaar.
Geen wonder dat wij afhaakten.
Het werd te gevaarlijk.

...

Ik werd te bang.
Dus ik ging.
Ik vluchtte.
Het voelde laf.
Het was ook laf.

...

Ik was laf.
Soms val je jezelf zo tegen.

...

Ik was bang.
Doodsbang.

Zo zaten we in die gesloten kamer.
Doodsbang en doodstil.
We zwegen als het graf
Cynisch: Ja, als het graf van Jezus.
Het enige wat door de ruimte trilde was onze verbijstering.
Om zijn bizarre lot.
Om zijn vernedering.
Om het verlies van onze droom.
We hadden een droom.
Ik ook.

Wat die droom was?

Tja, daar praat ik liever niet meer over.

...

Nou, het komt hierop neer:
Ik was tien jaar.
Toen verdween mijn vader.
Hij liet ons alleen.
Mijn moeder en mij.
Alsof ik niet belangrijk was, niet bestond.
Daarna verdween mijn moeder ook.
In zichzelf.
Onbereikbaar.
Ik voelde me alleen.
Ik was ook alleen.
In de steek gelaten.
Door mijn vader.
En ook door mijn moeder.
Blijkbaar was ik niet de moeite waard om bij te blijven.

Dat doet iets met je vertrouwen in mensen.
In principe begin ik met wantrouwen: 'Jij zult ook wel verdwijnen.'

En daar brak Jezus doorheen.
Hoe?
Dat weet ik niet.
Ik begreep het niet.

Ik begreep hem niet.
Maar ik vertrouwde hem.
Eindelijk kreeg ik weer hoop.
Dat dit zou blijven.
Dat hij, dat wij zouden blijven.

Niet dus.

In onze gesloten kamer brandde een fakkel.
Geen lichtend vuur.
Meer flakkerende woede.
Om de Judeeërs.
Om de Romeinen.

...

Ja, en ook om onszelf.
Dat we...
Dat ik..
... dat ik niet had volgehouden.
Niet was gebleven toen het er op aan kwam.

Ik had dat wel geroepen.
bravoure 'Ik blijf! ... al moet ik met u sterven...
fluisterend ...ik laat u nooit alleen.'

Niet dus.

We waren bang.
Doodsbang.
We waren alleen.
Allemaal alleen.
Ik ben nog nooit zo alleen geweest.

*

En toen was het daar.
Licht.
En hij was daar.
In dat licht.
Vraag me niet hoe, maar hij was daar.
Als licht.

Ik zag zijn wonden.
Het deed zeer.
Het was zo pijnlijk.

Omdat hij kwam opdagen.
Omdat hij verscheen.
Bij ons.
Wij, die zouden blijven...
Wij, die met hem zouden sterven...
Wij, die alles verkloot hadden.

Hij kwam.
Terug.
Als licht.

Alles was zichtbaar.
Alles was voelbaar.
Onze woede.
Onze verbijstering.
Onze teleurstelling.
Onze lafheid.

Mijn woede.
Mijn verbijstering.
Mijn teleurstelling.
Mijn lafheid.

Hij zei: vrede.

Vrede!?

Ik wist niet wat ik hoorde!
Het klonk zo ... zo ... licht.
Het kwam zo aan.
Een mokerslag van licht.
Een klap die niet vernietigde,
maar mij weer op mijn benen zette.

Ik stond.
In dat licht.
Op twee voeten.
En ik wist: dit ben ik.
Helemaal.
Met alles.
Mijn woede, mijn angst, mijn wantrouwen, mijn lafheid, mijn eenzaamheid...
En tegelijk voelde ik ook mijn verlangen, mijn hoop, mijn liefde, mijn ... droom...

En ik werd blij.
Want ik hoefde niet weg.
Ondanks alles wat er gebeurd was.
Ik werd niet buitengesloten.
Ik mocht blijven.
Ik ... mag blijven.
En hij blijft.
Hoe dan ook: hij blijft.
Wij blijven.

Ik voelde dat iedereen zich zo voelde.
Licht.
Opgelucht.
zucht

lacht
Toen blies ie.
Licht werd lucht
blaast
En zo werden we er op uit gestuurd.
'Aangeblazen door de Heilige.'
Zoiets zei hij.

Hij zei nog iets.
'Wie je de zonden vergeeft, die zijn ze vergeven.
Wie je ze laat houden, die houden ze.'

Dat maakte het meteen weer moeilijk.
Moet ik de Romeinen vergeven?
Die hebben hem gedood.
De Judeeërs?
Die hebben hem verraden.
Moet ik mijn vader vergeven?
Mijn moeder?

Nee, het hoeft blijkbaar niet.
'Wie je hun zonden laat houden, die houden ze.'

Maar dat voelt ook vreemd.
Als wraak – wat ik wel wil.
Als wrok – die ik wel voel.

Mijn moeder vergeven, dat zal nog wel gaan.
Die was ook slachtoffer.

Maar mijn vader niet.
Toch?

Of wel?
Dat vind ik het ergste.
Dat weet ik helemaal niet.
Ik ken mijn vader helemaal niet.
Ik heb hem alleen maar gemist.

vermant zich
De Romeinen niet.
Die kan ik missen als kiespijn.
Die mogen branden in de hel.
Net als de Judeeërs.
Stelletje verraders.

Shit, dat had Jezus ook tegen ons kunnen zeggen.
Verraders, lafbekken, weglopers.

Hij zei 'vrede'.
Au.

Stel je voor:
Straks is ie ook verschenen bij de Romeinen.
Bij zijn beulen.
Onvoorstelbaar.
En toch, Jezus is er gek genoeg voor
Of gek?
Vergevingsgezind.

En bij de Judeeërs.
Moeten ze toch in de spiegel kijken.
In het licht.
Daar zou ik wel bij willen zijn.
Maar dan sta ik ook weer in dat licht.
Voel ik weer die mokerslag.

Pfff.. vergeving.
Wat een ruimte.
Wat een opdracht.
Ik weet zeker dat ik mijzelf ga tegenkomen.
Keihard.
Genadeloos.
En daarin schuilt dan de genade.

Wat een vreemde vrijheid.
Ik hoop dat ik ooit om mijzelf kan lachen.

Kees van der Zwaard
26 april 2020